

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 18. septembra 2023. godine
Br. ref.: RK 2259/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI148/22

Podnosilac

Musli Gashi

Ocena ustavnosti
presude Vrhovnog suda A. A. br. 6/2022 od 30. maja 2022. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Musli Gashi iz sela Lješane, opština Suva Reka (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [A. A. br. 6/2022] Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 30. maja 2022. godine u vezi sa odlukom [KPK. br. 510/2022] Tužilačkog saveta Kosova (u daljem tekstu: TSK) od 14. aprila 2022. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporenu presudu Vrhovnog suda primio 6. juna 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda iz razloga što je ta presuda navodno doneta u suprotnosti sa članom 109. [Državno tužilaštvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15. dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, i dalje će se primenjivati u predmetima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 29. septembra 2022. godine, podnosilac je dostavio svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 5. oktobra 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao po jednu kopiju zahteva Vrhovnom sudu i TSK-u.
9. Dana 10. oktobra 2022. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR.KI148/22] imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi, članovi.
10. Dana 21. novembra 2022. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu dodatne dokumente, gde su uključili odluku Apelacionog suda koji je odlučio u predmetu gde je podnosilac predstavke bio tužilac u predmetu.
11. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo i tom prilikom je otpočeo njegov mandat u Sudu.
12. Dana 31. avgusta 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Na osnovu spisa predmeta, dana 25. marta 2021. godine, podnosilac zahteva je u svojstvu tužioca podigao optužnicu PP/II./br. 2034-5/2021 protiv optuženih F.F. i H.F., zbog krivičnog dela protivpravno lišenje slobode iz člana 193. stav 1. u vezi sa članom 31. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK) i krivičnog dela laka telesna povreda iz člana 185. stav 1. podstav 1.4 u vezi sa članom 31. KZRK-a, gde je oštećeni u konkretnom slučaju bio maloletni E.SH., pri čemu je prema Istražnom veću TSK-a, podnosilac zahteva, usled toga što napravio ozbiljnu grešku u pravnoj kvalifikaciji krivičnog dela, uprkos tome što je krivično delo izvršeno protiv maloletnog lica koje ima svojstvo ranjive žrtve i što su mu povrede nanete korišćenjem opasnog sredstva i uprkos instrukcijama glavnog tužioca da ispravi i koriguje optužnicu u pravcu tačne i pravilne kvalifikacije krivičnog dela, odbio da sprovede pismene instrukcije glavnog tužioca i ostao pri podnetoj optužnici.
14. Dana 6. decembra 2021. godine, glavni tužilac Osnovnog tužilaštva u Prizrenu (u daljem tekstu: TOTP) je zahtevom za pokretanje disciplinske istrage [AD. br. 06/21] tražio od TSK-a da pokrene disciplinsku istragu protiv podnosioca zahteva na osnovu člana 12. stav 2. Zakona br. 06/L-057 o krivičnoj odgovornosti sudija i tužilaca i člana 8. stav 2. Pravilnika o disciplinskom postupku za tužioce br. 05/2019 i preporučio da mu se izrekne disciplinska sankcija "javna pismena opomena" shodno članu 7. stav 1. tačka 1.2 Zakona br. 06/L-057 o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca. Na osnovu zahteva za pokretanje disciplinske istrage, pokretanje ovog zahteva je učinjeno zbog toga što radnje tužioca u ovom predmetu nisu bile nimalo profesionalne i nisu bile u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku, a optužnica nije sastavljena u skladu sa činjeničnim stanjem i dokazima pribavljenim tokom istrage, gde smo utvrdili da u radnjama tužioca postoje sumnje da je izvršio disciplinski prekršaj iz člana 6. stav 2. tačka 2.2 i 2.6 Zakona br. 06/L - 057 o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca.
15. Dana 6. decembra 2021. godine, TOTP je obavestio podnosioca o zahtevu koji je podneo TSK-u za pokretanje disciplinske istrage protiv njega.
16. Dana 28. decembra 2021. godine, TSK je odlukom [KPK-br. 945/2021] osnovao Istražnu komisiju radi istrage disciplinskog predmeta [AD. br. 06/21] protiv podnosioca zahteva.
17. Dana 4. februara 2022. godine, Istražna komisija je predstavila izveštaj kojim je utvrdila da podnosilac zahteva "...nema disciplinsku odgovornost povodom navoda nadležnog organa – glavnog tužioca Osnovnog tužilaštva u Prizrenu".
18. Dana 15. februara 2022. godine, TSK je održao ročište za razmatranje disciplinskog predmeta podnosioca zahteva, kojem ročištu su prisustvovali predsedavajući istražne komisije i podnosilac zahteva. Na ovom ročištu je odlučeno da se izveštaj vrati istražnoj komisiji kako bi se utvrdilo da li se tužilac konsultovao sa glavnim tužiocem oko neuvrstavanja ovih činjenica u izreku optužnice jer je podnosilac zahteva na ročištu izjavio da se o svakoj radnji koju je preduzeo u predmetu zbog kojeg se istražuje, konsultovao sa glavnim tužiocem.
19. Dana 18. marta 2022. godine, Istražna komisija je predstavila dopunjeni izveštaj u kome je izvela sledeći zaključak: "Na osnovu gore navedenih dokaza, Istražna komisija je našla da je tužilac Musli Gashi disciplinski odgovoran zbog prekršaja iz člana 6. stav 2. podstav 2.2. Zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca, zbog toga što prilikom opisa činjeničnog stanja u izreci optužnice nije uzео u obzir

inkriminišuće i oslobađajuće dokaze i činjenice tokom istrage krivičnog dela (da je žrtva bila osetljiva i da je žrtva pogođena jakim oštrim predmetom), pa stoga istražna komisija predlaže da se usvoji predlog nadležnog organa – glavnog tužioca Osnovnog tužilaštva u Prizrenu da se subjektu istrage – tužiocu Musli Gashiju izrekne disciplinska mera Javna pismena opomena”.

20. Dana 14. aprila 2022. godine, TSK je odlukom [KPK/br. 510/2022] odlučio: (i) usvaja se dopunjeni izveštaj Istražne komisije AD. br. 06/2021 od 18. marta 2022. godine; (ii) utvrđuje se da je tužilac Musli Gashi postupio u suprotnosti sa članom 6. stav 2. podstav 2.2 Zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca; i (iii) tužiocu Musli Gashi se izriče disciplinska sankcija Javna pismena opomena u skladu sa članom 7. stav 1. tačka 1.2 Zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca.
21. Dana 4. maja 2022. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Vrhovnom sudu protiv odluke [KPK/br. 510/2022] TSK-a od 14. aprila 2022. godine, zbog pogrešne primene Zakona br. 03/L-225 o Državnom tužiocu i zbog procesnih povreda, sa predlogom da se njegova žalba usvoji i osporena odluka preinači, tako što će biti oslobođen disciplinske odgovornosti.
22. Dana 30. maja 2022. godine, Vrhovni sud je presudom [A. A. br. 6/2022] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, te potvrdio odluku [KPK/br. 510/2022] TSK-a od 14. aprila 2022. godine.

Navodi podnosioca

23. Podnosilac zahteva osporava presudu [A. A. br. 6/2022] Vrhovnog suda od 30. maja 2022. godine, navodeći da je osporena presuda doneta u suprotnosti sa članom 109. [Državno tužilaštvo] Ustava. Podnosilac zahteva tvrdi da član 109. stav 1. Ustava izričito definiše državnog tužioca kao nezavisan organ koji je odgovoran za krivično gonjenje lica zbog krivičnih dela.
24. Nakon toga, podnosilac zahteva navodi, *”...glavni tužilac je pokrenuo disciplinski postupak 6.12.2021. godine, u ponedjeljak, pa kako može da izvrši ispravku tokom vikenda kada priroda posla nije hitna. Dakle, ni Tužilački savet, ni Vrhovni sud, nisu ispitali i ocenili ovu činjenicu. Stoga smatram da navodi da nisam precizirao optužnicu kada je to tražio glavni tužilac, već sam to uradio kada je tražio sud, predstavljaju neodržive i neopravdane navode. Takođe, navodi da je tužilac prikrio neke činjenice koje su uticale na pravnu kvalifikaciju kao sredstvo i da je žrtva bilo dete, su takođe neodrživi jer mu nisam poklonio veru pošto forenzička jedinica nije ništa utvrdila, a ja sam oštećenog kao osetljivu žrtvu i ispitaio kao osetljivu žrtvu”.*
25. Podnosilac zahteva tvrdi da je odluka TSK-a doneta u suprotnosti sa članom 13. stav 7. Zakona br. 05/L-034 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-225 o državnom tužiocu, Zakonom br. 06/L-057 o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca, odnosno članom 6. stav 2.6, kao i u suprotnosti sa članovima 46. i 47. Zakonika o krivičnom postupku Kosova.
26. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da se odluka KPK/br. 510/2022 TSK-a od 14. aprila 2022. godine proglasi nezakonitom i neosnovanom.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda”.

[...]

Član 109.

[Državno tužilaštvo]

1. Državno tužilaštvo je nezavisna institucija odgovorna za gonjenje učinioca krivičnih dela, ili drugih kažnjivih dela, kao što je i regulisano zakonom.

ZAKON BR. 06/L - 057 O DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI SUDIJA I TUŽILACA

Član 6.

Disciplinski prekršaji tužilaca

1. Tužilac čini disciplinski prekršaj ukoliko:

1.1. je osuđen za krivično delo;

1.2. krši zakon, ili

1.3. krši svoje službene dužnosti kao tužilac.

2. Povreda dužnosti tužioca, prema ovom zakonu, uključuje dole navedene radnje, ukoliko ih tužilac izvrši namerno ili iz nemara:

2.1. u kontinuitetu ne preduzima tužilačke radnje propisane zakonom na snazi ili ne vrši funkcije tužilaštva u roku predviđenom zakonom, osim onda kada ozbiljnost ne delovanja ili nivo kršenja predstavlja osnov za pokretanje disciplinskog postupka zbog jednog kršenja;

2.2. ne uzima u obzir krivične i oslobađajuće činjenice tokom istrage prekršaja i ne obezbeđuje potpuno poštovanje ljudskih prava optuženog;

2.3. komunicira sa ne ovlašćenim osobama poverljive informacije dobijene u toku obavljanja službene dužnosti;

2.4. ne osigurava da se dokazi i činjenice tokom istrage prikupljaju u skladu sa zakonom;

2.5. ne uzme u obzir prava svedoka ili oštećene stranke, posebno za preduzimanje mera za zaštitu njihovog života, sigurnosti i privatnosti u skladu sa pravosnažnim zakonodavstvom;

2.6. ne deluje u skladu sa zakonskim odlukama ili instrukcijama glavnog tužioca;

2.7. ne učestvuje u disciplinskim postupcima i ne odgovara na disciplinske istrage, osim ako je isto dozvoljeno zakonom;

- 2.8. daje lažne ili pogrešne informacije o pitanjima vezanim za disciplinske postupke i administrativne postupke vezane za tužilaštvo, uključujući unapređenje i premeštaj, osim ako suprotno nije predviđeno zakonom;
- 2.9. u kontinuitetu ne učestvuje, bez razumnog opravdanja, u obaveznim programima obuke definisanim zakonom ili odgovarajućim propisima i politikama;
- 2.10. ponaša se, bilo tokom vršenja dužnosti ili privatno, na taj način da narušava ugled državnog tužioca ili čime može ugroziti poverenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet državnog tužioca;
- 2.11. primi bilo kakav poklon ili nagradu koja može ili se čini da utiče na odluke i službene aktivnosti;
- 2.12. zloupotrebi službeni položaj u bilo kom obliku u cilju sticanja protivpravne dobiti za sebe ili za druge, kao i u druge svrhe u suprotnosti sa zakonom;
- 2.13. ukoliko se učlani u neki politički subjekat, pokret ili neku drugu političku organizaciju, traži ili je na političkoj funkciji, kandidat je ili je izabran na političku poziciju ili se angažuje u neku političku aktivnost.

Član 7. Disciplinske sankcije

1. Za disciplinske prekršaje, odgovarajući saveti mogu sudijama odnosno tužiocima izreći jednu ili više od dole navedenih disciplinskih sankcija:
- 1.1. ne javnu pisanu opomenu;
- 1.2. javnu pismenu opomenu;
- 1.3. privremeno smanjenje zarade do pedeset procenata (50%) za period od jedne (1) godine;
- 1.4. privremeni ili trajni premeštaj u niži sud odnosno tužilaštvo;
- 1.5. predlog za razrešenje.

Ocena prihvatljivosti zahteva

27. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni u Ustavu i dalje predviđeni u Zakonu i Poslovniku.
28. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, kojima je utvrđeno:

Član 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

29. Sud u nastavku razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su dalje propisani u Zakonu, odnosno članovima 47, 48. i 49. Zakona, kojima je utvrđeno:

Član 47. [Individualni zahtevi]

*“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.*

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”.

30. Što se tiče ispunjenosti gore navedenih kriterijuma, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, u smislu člana 113.7 Ustava; da osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno presudu [A. A. br. 6/2022] Vrhovnog suda od 30. maja 2022. godine; da je iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstava u skladu sa članom 113.7 Ustava i članom 47.2 Zakona; da je precizirao Ustavom zagarantovana prava za koja tvrdi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona i da je podneo svoj zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kako je predviđeno članom 49. Zakona.
31. Međutim, pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio i uslove prihvatljivosti koji su propisani u pravilu 34. [Kriterijum o prihvatljivosti], odnosno u potpravilu (2) pravila 34. Poslovnika, kojim je utvrđeno:
- (2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju..*
32. Sud podseća da gore navedeno pravilo, zasnovano kako na sudskoj praksi ESLJP-a, tako i na sudskoj praksi Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kako je propisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika (vidi slučajeve Suda [KI04/21](#), podnositeljka *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26; i [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
33. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao “očigledno neosnovan” u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih “očigledno neosnovanim navodima”. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi “*četvrtog stepena*”; (ii) navodi koje kategoriše “*jasno ili očigledno odsustvo povrede*”; (iii) “*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*” navodi, onda kada je ispunjen jedan od dva sledeća potkriterijuma: a) kada podnosilac/teljka zahteva jednostavno navede jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom na koji su način one prekršene, osim ukoliko je na osnovu činjenica i okolnosti predmeta povreda Ustava ili

EKLJP sasvim očigledna (vidi predmet ESLJP-a *Trofimchuk protiv Ukrajine*, br. 4241/03, odluka od 31. maja 2005. godine; vidi, takođe, *Baillard protiv Francuske*, br. 6032/04, odluka od 25. septembra 2008. godine); i b) kada podnosilac/teljka zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito važi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (na primer, ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi slučaj Suda *KI166/20*, podnosilac *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43) i na kraju, (iv) "konfuzni i nejasni" navodi (vidi, predmete ESLJP-a *Kemmache protiv Francuske*, br. 17621/91, presuda od 24. novembra 1994. godine, kategorija (i), *Juta Mentzen protiv Litvanije*, br. 71074/01, odluka od 7. decembra 2004. godine, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, predstavka br. 4241/03, kategorija (iii)).

34. U ovom kontekstu i u nastavku teksta, Sud će prilikom ocene da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, najpre podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i odgovarajuće navode podnosioca zahteva, pri čijoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojom je on, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom (vidi slučaj *KIO4/21*, citiran iznad, stav 28).
35. Vraćajući se na okolnosti konkretnog slučaja, Sud podseća da je TSK izrekao podnosiocu zahteva disciplinsku sankciju Javna pismena opomena, na osnovu preporuke Istražne komisije, nakon što je utvrđeno da je podnosilac zahteva disciplinski odgovoran jer prilikom opisa činjeničnog stanja u izreci optužnice nije uzeo u obzir inkriminišuće i oslobađajuće činjenice tokom istrage krivičnog dela da je žrtva bila osetljiva i da je žrtva pogođena jakim oštrim predmetom. Podnosilac zahteva je izjavio žalbu Vrhovnom sudu protiv odluke TSK-a, koja žalba je odbijena kao neosnovana, a odluka KPK.br. 510/2022 TSK-a od 14. aprila 2022. godine, potvrđena.
36. Sud primećuje da podnosilac zahteva u suštini navodi da je Vrhovni sud povredio njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje, zbog toga što nije potpuno i pravilno utvrdio činjenice, a takođe pogrešno je primenjen i Zakon o državnom tužiocu, te obrazlaže, [...] "*...odluka TSK-a br. 510/2022 od 14.04.2022. godine, doneta je u suprotnosti sa članom 13. stav 7. Zakona br. 03/L-034 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-225 o državnom tužiocu, Zakonom br. 06/L-057 o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca, odnosno članom 6. stav 2.6. Takođe, i u suprotnosti sa članovima 46. i 47. Zakonika o krivičnom postupku Kosova, kojim je izričito predviđeno da tužilac donosi odluke nezavisno*".
37. Sud primećuje da je suština navoda podnosioca zahteva povezana sa pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem i pogrešnim tumačenjem i primenom zakona, koji kao takvi pokreću pitanja zakonitosti i po opštem pravilu spadaju u nadležnost redovnih sudova, a ne Ustavnog suda.
38. S tim u vezi, Sud je na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njene karakteristike koje su utvrđene u EKLJP, kao i načelo supsidijarnosti i doktrinu četvrtog stepena, dosledno isticao razliku između "ustavnosti" i "zakonitosti" i naglašavao da nije njegov zadatak da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i primenom zakona koje je navodno počinio neki redovni sud, osim ukoliko su, i u meri u kojoj su, takvim greškama mogla biti povređena prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda *KI179/18*, podnosilac *Belgijzar Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; *KI49/19*, podnosilac *Akcionarsko društvo Limak Kosovo International Airport*

A.D., "Adem Jashari", rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; [KI56/17](#), podnositeljka *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#), podnosilac *Basri Deva, Afërdita Deva* i *Društvo sa ograničenom odgovornošću "Barbas"*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60, i nedavno slučaj [KI76/21](#), podnosilac *Qemajl Babuni*, rešenje od 10. novembra 2021. godine, stav 34).

39. Sud je takođe dosledno ukazivao da nije uloga ovog Suda da preispituje nalaze redovnih sudova koji se odnose na činjenično stanje i primenu materijalnog prava i da on sam ne može da ocenjuje zakon koji je opredelio redovan sud da donese jednu određenu odluku za razliku od drugih koje je mogao da donese. Da nije tako, Sud bi postupao kao sud "četvrtog stepena", čime bi zanemario granice koje su postavljene za njegovu nadležnost (vidi, u ovom kontekstu, predmet ESLJP-a [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i tu korišćene reference; i vidi, takođe, slučajeve Suda, [KI49/19](#), citiran iznad, stav 48; i [KI154/17](#) i [KI05/18](#), citiran iznad, stav 61, i nedavno slučaj [KI76/21](#), podnosilac *Qemajl Babuni*, rešenje od 10. novembra 2021. godine, stav 35).
40. Sud primećuje da je Vrhovni sud detaljno obrazložio na osnovu kojih dokaza i na osnovu kojih materijalnih odredbi je doneo relevantnu presudu, odgovorivši na navode podnosioca zahteva koji su se odnosili na pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava.
41. Vrhovni sud je odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio odluku TSK-a u celini. S tim u vezi, Vrhovni sud je presudom A. A. br. 6/2022, odgovorio na sve navode podnosioca zahteva, pri čemu je, između ostalog, obrazložio sledeće: "[...] Subjekt istrage u uloženoj žalbi tvrdi da je TSK pogrešno primenio Zakon o državnom tužiocu (Zakon br. 03/L-225), izmenjen i dopunjen Zakonom br. 05/L-034. Vrhovni sud ocenjuje da je takav navod pogrešan zbog toga što subjekt istrage nije oglašen odgovornim za povredu svojih obaveza u odnosu na to kada tužilac ne postupa u skladu sa zakonitim odlukama ili instrukcijama tužioca, već je u ovom slučaju utvrđeno da je subjekt istrage odgovoran za prekršaj koji se odnosi na to da prilikom razmatranja predmeta – opisa činjeničnog stanja u izreci optužnice, on nije uzeo u obzir inkriminišuće i oslobađajuće dokaze i činjenice da je žrtva bila osetljiva i da je pogođena jakim oštrim predmetom. Sud ocenjuje da se email koji je glavni tužilac poslao subjektu istrage ne može tretirati kao instrukcija koja je takve prirode da narušava funkcionalnu i profesionalnu nezavisnost tužioca, već je to bilo obaveštenje za postupajućeg tužioca kojim su istaknuti propusti koji su uočeni u sastavljanju optužnice. Dakle, emailom je postupajući tužilac upoznat sa činjenicama i dokazima koji su se odnosili na osetljivu žrtvu i predmet koji je korišćen u izvršenju krivičnog dela, koji su morali biti deo izreke optužnice, a koji su kasnije ispravljani od strane tužioca, ali tek na zahtev suda kada je optužnica vraćena tužiocu na dopunu i prekvalifikaciju. [...]"

Vrhovni sud Kosova je uvažio stav TSK-a o primeni materijalnog prava, ocenivši da je u skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem i materijalno pravo pravilno i zakonito primenjeno, iz razloga što je članom 6. stav 2. podstav 2.2 Zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca, utvrđeno da: "Povreda dužnosti tužioca, prema ovom zakonu, uključuje dole navedene radnje, ukoliko ih tužilac izvrši namerno ili iz nehata: ne uzme u obzir krivične i oslobađajuće činjenice tokom istrage prekršaja i ne obezbeđuje potpuno poštovanje ljudskih prava optuženog". Takođe, članom 7. stav 1. ovog zakona je utvrđeno da: "Za disciplinske prekršaje, odgovarajući saveti mogu sudijama odnosno tužiocima izreći jednu ili više od dole navedenih disciplinskih sankcija: 1.1. ne javnu pisanu opomenu; 1.2. javnu pismenu opomenu; 1.3. privremeno smanjenje zarade do pedeset procenata (50%) za period od jedne (1)

godine; 1.4. privremeni ili trajni premeštaj u niži sud odnosno tužilaštvo; 1.5. predlog za razrešenje", dok je stavom 2. ovog člana propisano: "Disciplinske mere se izriču samo u skladu sa principom proporcionalnosti i uzimajući u obzir: 2.1. broj i težinu disciplinskih prekršaja koje je počinio sudija ili tužilac; 2.2. posledice disciplinskog prekršaja; 2.3. okolnosti pod kojima je počinjen disciplinski prekršaj; 2.4. rad i opšte ponašanje sudije ili tužioca; 2.5. ponašanje i nivo saradnje sudije ili tužioca tokom disciplinskog postupka". Tumačenjem ovih zakonskih odredbi, Vrhovni sud je došao do zaključka da je TSK pravilno primenio materijalno pravo i da je utvrđena disciplinska odgovornost tužioca koju tvrdi nadležni organ, zbog čega mu je i izrekao disciplinsku sankciju. Takođe, Vrhovni sud ocenjuje da je disciplinska sankcija koju je izrekao TSK u punoj saglasnosti sa principom proporcionalnosti zbog toga što je prilikom odlučivanja uzeo u obzir ozbiljnost disciplinskog prekršaja koji je počinio tužilac, posledice disciplinskog prekršaja, okolnosti pod kojima je počinjen disciplinski prekršaj, rad i opšte ponašanje tužioca, kao ponašanje i nivo saradnje tužioca tokom disciplinskog postupka, kao okolnosti koje su uticale na utvrđivanje nivoa proporcionalnosti između disciplinskog prekršaja i disciplinske mere, kako je utvrđeno članom 7. stav 2. Zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca".

42. Sa svega napred navedenog, Sud ocenjuje da pitanje tumačenja zakona predstavlja pitanje koje utvrđuju redovni sudovi u okviru svojih dužnosti i prerogativa za utvrđivanje činjeničnog stanja i primenu materijalnog i procesnog prava u individualnim slučajevima i da se u ovom pravcu ne može reći da su povređene procesne garancije iz člana 31. Ustava.
43. Sud naglašava da u okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva povodom svog navoda o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje kao rezultat pogrešnog utvrđivanja činjenica i pogrešnog tumačenja zakona, ističe da su redovni sudovi pogrešno primenili Zakon o državnom tužiocu, međutim on ni na koji način ne potkrepljuje niti argumentuje pred Sudom kako je ovo tumačenje od strane redovnih sudova moglo da bude "očigledno pogrešno" i rezultirati "proizvoljnim" ili "očigledno nerazumnim zaključcima" za podnosioca zahteva ili kako postupci pred Vrhovnim sudom u celini možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da je Vrhovni sud uzeo u obzir sve činjenice i okolnosti predmeta i navode podnosioca zahteva i da je iste jasno obrazložio (vidi slučajeve Suda [KI64/20](#), podnosilac *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. avgusta 2020. godine, stav 41; i [KI22/19](#), citiran iznad, stav 43).
44. Pored toga, Sud, na osnovu spisa predmeta, utvrđuje da je podnosilac zahteva imao mogućnost da ostvari pogodnosti kontradiktornog postupka i da je takođe mogao u raznim fazama postupka iznositi tvrdnje i dokaze koje je smatrao bitnima za svoj predmet; da je imao priliku da delotvorno pobija tvrdnje i dokaze koje je iznela suprotna strana; da su redovni sudovi saslušali i ispitali njegove tvrdnje koje su, gledano objektivno, bile bitne za rešenje predmeta; da su i činjenični i pravni razlozi za pobijanu odluku detaljno izneseni, te da je stoga postupak, uzet u celini, bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, presuda ESLJP-a od 21. januara 1999. godine, [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, stavovi 29 i 30; vidi, takođe, slučaj Suda [KI22/19](#), podnosilac *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42).
45. Sledstveno navedenom, Sud ocenjuje da je Vrhovni sud detaljno obrazložio navode podnosioca zahteva, pri čemu je na osnovu izvedenih dokaza utvrđeno da navodi podnosioca zahteva ne stoje, pa su samim tim proglašeni neosnovanim. Na osnovu napred navedenog, Sud naglašava da podnosilac zahteva nije uspeo da svoje navode o povredi prava zagarantovanih Ustavom iznese na nivou ustavnosti.

46. Shodno tome, Sud zaključuje da navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje u pogledu pogrešne primene zakona predstavljaju (i) navode koji spadaju u kategoriju "četvrtog stepena" i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kako je utvrđeno u stavu (2) pravila 34. Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20. i 48. Zakona i pravilima 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika, dana 31. avgusta 2023. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani